

Plows, Plagues & Petroleum

Anmeldt af Bjarne Siewertsen

Det er ikke så tit, GeologiskNyt anmelder udenlandske bøger, men i dette tilfælde – en palæoklimatisk “bestseller” har vi gjort en undtagelse.

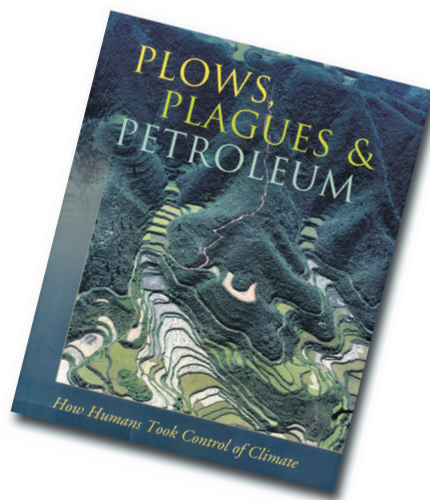
William F. Ruddiman har begået en meget spændende bog om palæoklimatologi, som jeg faktisk gerne ville have haft læst for mange år siden, men mere om det senere.

Ruddiman har igennem en menneskealder været en af frontløberne inden for palæoklimatologi, og med *Plows, Plagues & Petroleum* begynder han en spændende pensionisttilværelse.

Á la Colombo-efterforskning

Bogen er en meget personlig bog, hvor han forsøger at sætte ord på nogle af de gåder, som har optaget ham gennem årene. Bogens grundlæggende spørgsmål er, hvor meget, hvordan og hvor længe mennesket har påvirket vores klima.

I begyndelsen af bogen sammenligner Ruddiman realisationen, der førte til bogen

med en Colombo-efterforskning. “Netop som det indledende forhør er slut, og Peter Falk er på vej ud af døren, vender han sig om og siger... Der er lige én ting, som bekymrer mig... sådan begyndte det for mig,” hedder det i bogen.

Hvorvidt William Ruddimans hypoteser om, at mennesket begyndte at påvirke klima-

et med metan-udledning fra rismarker for 5.000 år siden, eller om mennesket begyndte en større CO₂-udledning for 8.000 år som følge af omfattende skovning er korrekte eller ej, er ikke en diskussion i denne anmeldelse. Jeg kan bare sige, at han fører sin sag godt.

Højt fagligt niveau

En af de store pointer i *Plows, Plagues & Petroleum* er, at forfatteren ser en sammenhæng mellem de store verdensomspændende pandemier og et fald i drivhusgasser – simpelthen som følge af, at Jordens befolkning bliver mindre.

Bogen ligger på et højt fagligt niveau, men den er skrevet i et opfriskende sprog, som dels gør den meget læsevenlig og dels meget lærerig.

Havde jeg haft denne bog i hånden i fagene Kwartærgeologi og senere Kwartær Stratigrafi, så havde jeg nok læst og lært lidt mere, end tilfældet var.

Forfatteren til Plows, Plagues & Petroleum er William F. Ruddiman. Forlag Princeton University Press, bogen er fra 2005. Pris i £ 15,95. 272 sider. ISBN: 0-691-12164-8.

Kort nyt

Pluto har måske tre måner

Indtil for kort tid siden troede man, at planeten Pluto kun havde én måne, Charon, men nye billeder fra Hubble-teleskopet tyder på, at den har yderligere to måner. Tilsyneladende bevæger de sig rundt om Pluto i en cirkulær bane. Hvis månernes eksistens bekræftes af “International Astronomical Union”, er det første gang, man observerer mere end én tilhørende måne omkring et objekt i Kuiperbæltet (et bælte af isstumper, der drejer sig rundt om solen i den mørke verden uden for Pluto).

National Geographic/SP

Jordskælv i Pakistan

Lørdag den 8. oktober ramte et kraftigt jordskælv på 7,6 på Richterskalaen Pakistan.

Dets epicenter lå cirka 100 kilometer nordøst for Islamabad i 10 kilometers dybde, under de skovklædte bjerge i den pakistanske del af Kashmir. Et efterskælv, målt til 5,8, rystede Pakistans hovedstad, Islamabad, 11 dage efter det kraftige jordskælv

Det er meget tæt på grænsen til den Indiske del af Kashmir. Centret for jordskælvet ligger netop i den zone, hvor den indiske og den asiatiske kontinentalplade støder sammen og blandt andet danner Himalaya-bjergene. Jordskælv er derfor almindelige her.

På grund af placeringen og den ringe dybde blev Indien og Afghanistan også berørt af det Pakistanske jordskælv, som kunne mærkes i både New Delhi og Kabul.

Det officielle dødstal holder sig nu omkring 73.000 omkomne oplyser landets rege-

ring. Danmarks samlede bidrag til Pakistan udgør 115 mio. kr. Læs flere oplysninger på www.geologisknyt.dk

JP, Ritzau m.fl./SL

Kystsikring med rør virker

Godt et halvt år inde i den treårige periode, hvor Poul Jakobsens kystsikring med drænrør skal afprøves officielt efter krav fra Trafikministeriet, har det vist sig, at denne form for kystsikring er både billigere og samtidig ti gange mere effektiv end den sandfodring, der foregår andre steder langs vestkysten. Kystinspektoret under Trafikministeriet afviser dog at konkludere noget før tidligst om et par år, når forsøgsperioden udløber.

Ekstrabladet/SP